

Луцкевич Д.О.

магістр права,

*оперуповноважений СКП Амур-Нижньодніпровського
відділення поліції Дніпровського відділу поліції
Головного управління Національної поліції
в Дніпропетровській області*

ДЕТЕРМІНАЦІЯ ГРУЗИНСЬКОЇ ЕТНІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Етнічна злочинність в Україні займає провідне місце у злочинній ієрархії в цілому. З цього приводу можна зауважити, що злочинна поведінка деяких осіб з етнічних національностей негативним чином впливає на окрему націю або народність до якої належить особа, яка скоює злочин.

Детермінація злочинності – це процес взаємодії різнорідних соціальних та природничих факторів (детермінант), що має своїм наслідком існування злочинності, її систематичне відтворення, появу новітніх її різновидів, форм прояву, негативних змін у стані (зростання рівня, ускладнення структури, географії тощо) [5, с. 208].

В сучасній Україні виникла потреба у постійному вивченні грузинської етнічної злочинності, виявленні факторів, які сприяють даному виду злочинності та у розробці заходів по запобіганню вчинення таких злочинів.

Поширення злочинних угруповань грузинської національності на території України зумовлено міграційними процесами, які накладають свій відбиток в національній, політичній та економічній сферах.

Такі міграції є регулярними, так як підрозділи Національної поліції проводять активну роботу, щодо розслідування злочинів та затримання учасників злочинних угруповань, зокрема грузинів. У зв'язку з цим учасники випадають із злочинної ланки та потрібно заповнювати вільні ряди. Етнічна злочинність залучає до цієї діяльності осіб із власного соціального або ж етнічного оточення, які мешкають в різних країнах світу.

На Україні простежується активізація «злочинів у законі», в більшості з яких є особами грузинської національності [1, с. 31].

Насамперед це пов'язано із тим, що у Кримінальному кодексі Грузії передбачена відповідальність за членство у злочинній спільноті та перебування особи в статусі «злочинця в законі», що карається на строк від п'яти до восьми років позбавлення волі та від семи до десяти років відповідно. В Україні відповідальність за такі діяння не передбачена [2, ст. 223¹].

Крім того, санкції за скоєння злочину в Кримінальному кодексі України та Кримінальному кодексі Грузії значно різняться.

Вищевказаними факторами грузинські злочинці не обмежуються. Береться до уваги факт того, що приїжджих осіб ніхто не знає та встановити їх особистості займе багато часу (навіть якщо злочинець попаде в кадр камер відеоспостереження) за який можна скоїти злочин та повернутись до Грузії з викраденими речами.

Враховується мовленнєвий фактор. Грузини не володіють вільно українською мовою, але розуміють її достатньо. Під час затримання таких осіб вони схилиються до того, що нічого не розуміють та потребують перекладача. Тобто документи, в яких необхідно буде залишити свій підпис, необхідно перекласти на мову, яку розуміє особа, в даному випадку на грузинську, що також потребує достатнього часу.

Аналізуючи криміногенну обстановку на території України можна зазначити, що грузинські злочинні групи, в своїй більшості, віддають перевагу злочинам проти власності, а саме:

- 1) крадіжки з проникненням у житло;
- 2) крадіжки з автотранспортних засобів;
- 3) кишенькові крадіжки;
- 4) грабежі;
- 5) угони автотранспортних засобів (переважно елітних).

Прибувши в Україну грузини починають встановлювати зв'язок із особами тієї ж національності, які утримують місця для тимчасового перебування злочинців з метою переховування. Також встановлюють зв'язок із представниками організованої злочинності для визначення території для скоєння злочинів та виду злочинів.

Наводжу порівняльну таблицю найпоширеніших злочинів, якими займаються грузинські етнічні угруповання.

Таблиця 1

**Порівняльна таблиця санкцій України та Грузії
за скоєння окремих видів злочинів**

Злочин	Відповідальність за КК України	Відповідальність за КК Грузії
Крадіжка без проникнення	Штраф/громадські роботи/виправні роботи/арешт до 6 місяців/ позбавлення волі до 3 років	Штраф/обмеження волі від 1 до 3 років/позбавлення волі від 1 до 3 років
Крадіжка з проникненням у приміщення	Позбавлення волі від 3 до 6 років	Позбавлення волі від 3 до 5 років
Крадіжка скоєна групою осіб за попередньою змовою	Арешт від 3 до 6 місяців/обмеження волі до 5 років/позбавлення волі до 5 років	Позбавлення волі від 4 до 7 років
Крадіжка з проникненням у житло	Позбавлення волі від 3 до 6 років	Позбавлення волі від 4 до 7 років
Крадіжка скоєна організованою групою	Позбавлення волі на строк від 7 до 12 років із конфіскацією майна	Позбавлення волі від 6 до 10 років
Крадіжка у великих розмірах	Позбавлення волі від 5 до 8 років	Позбавлення волі від 6 до 10 років
Грабіж без проникнення	Штраф/громадські роботи/виправні роботи/арешт до 6 місяців/ позбавлення волі до 4 років	Штраф/обмеження волі від 2 до 3 років/позбавлення волі від 3 до 5 років
Грабіж з проникненням в приміщення	Позбавлення волі від 4 до 8 років	Позбавлення волі від 4 до 6 років
Грабіж скоєний групою осіб за попередньою змовою	Позбавлення волі від 4 до 6 років	Позбавлення волі від 5 до 8 років
Грабіж поєднаний із проникненням у житло	Позбавлення волі від 4 до 8 років	Позбавлення волі від 5 до 8 років
Грабіж поєднаний із насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я	Позбавлення волі від 4 до 6 років	Позбавлення волі від 5 до 8 років
Грабіж вчинений організованою групою	Позбавлення волі від 8 до 13 років із конфіскацією майна	Позбавлення волі від 7 до 12 років
Грабіж вчинений у великих розмірах	Позбавлення волі від 7 до 10 років	Позбавлення волі від 7 до 12 років

Джерело: [2, ст. 177, 178; 3, ст. 185, 186]

За даною таблицею можна побачити значну різницю. В деяких видах злочинів санкція за їх скоєння жорсткіша в Україні, але в більшості з наведених жорсткіша санкція в Грузії. Це також, в свою чергу, впливає на вибір країни в якій буде сформовано угруповання націлене на скоєння злочинів.

Отже, як висновок можна зазначити, що поширення злочинних етнічних угруповань грузинської національності зумовлюється тим, що в Україні міра покарання менш сувора ніж у Грузії, перебування в статусі «злочинця в законі» не є кримінальним діянням на території України, що надає таким особам підтримку, які в свою чергу забезпечують існування злочинних груп, сформованих на етнічній основі шляхом первісного фінансування, надання місця переховування, забезпечують прикриття та встановлюють корупційні зв'язки.

Список використаних джерел:

1. «Етнічна організована злочинність: історія та сучасність. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією» (теорія і практика) // Калиновський О.В., Ремський В.В. // 2010. № 23. – 31 с.
2. Кримінальний кодекс Грузії від 22.07.1999 р. – 48-49, 69 с.
3. Кримінальний кодекс України від 01.09.2001 р. – 80-81 с.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Кузнецова Н.Ф. «Проблеми кримінологічної детермінації: монографія. Вид. Москва, 1984. – 208 с.